

under Tilfynet eller ikke. Derfor maa jeg paa det Beftentefte modfige det ærede Medlems Paafand, at det at overlade Afgjørelfen til Administrationen var at hengive det Hele til den meft ubegrændfede Vilkaarlighed hos Ministeren. Nei, det er flet ikke den meft ubegrændfede Vilkaarlighed, thi Loven vil tydelig nok fige, hvori de Indftænkninger beftaa, fom der overhovedet fkal gjøres Forbring paa, og jeg tror, at Beftemmelſen maa erkjendes at være fat faa moderat, fom den overhovedet kan være, naar Loven fkal fyldeftgjøre den Henſigt, fom man har med den. Men ſelv om man ellers med det ærede Medlem vil betragte Arbeiderantallet fom et Kriterium, der virkelig er brugeligt, vil jeg dog fige, at i dette Tilfælde forekommer det mig at være aldeles ubrugeligt. Dette har ſelvfølgelig ogſaa været Gjenftand for Forhandling i det andet Thing, men man lægge Mærke til, at ſaaledes fom Lovforſlaget fremkom fra min Side, var al Haandværksdrift tagen med, da var det en helt anden Ting, om man alene vilde tage de ſtore Bedrifter, eller man ogſaa vilde tage de ſmaa med. Jeg for mit Bedkommende erkjendte, at ſaaledes fom Lovbunden for Tiden er, var det maafte for Meget at gaa ſaa vidt, Noget, man forreften paa andre Steder er tvungen ind paa, idet man har maattet tage næften al Haandværksdrift med, fordi det ikke kan benegtes, at de Virkninger, man her vil forebygge, lige ſaa vel kunne fremkomme i en Haandværksbedrift fom i en Fabriksbedrift; men for Tiden turde der maafte ikke være Anledning til at give Loven et ſaa vidt Omfang, ſaa meget mindre, fom en af de Betingelſer, jeg for mit Bedkommende maa fordre, er af den Beftaffenhed, at man i det andet Thing tilbels var uwillig til at gaa ind paa den, og at man viſnok heller ikke her vil gaa ind paa den, nemlig et ſtort og koſtbart Tilfynsapparat, uden hvilket det vilde være umuligt at paafe, at en ſaadan Lov flete fyldeft. Men det ærede Medlem for Præſtø Amts 1ſte Valgkreds vil ikke alene ſætte Kriteriet for den fabrikmæssige Drift i diſe 10 Arbeidere, han vil oven i Kjøbet have, at det desuden fkal være en Betingeſe for, at Loven fkal komme til Anvendelſe, ikke alene, at Bedriften er fabrikmæssig, men ogſaa, at den beſtjæftiger 10 Arbeidere; thi anderledes forftaar jeg ikke det ærede Medlems § 1. Dette er Noget, fom jeg paa ingen Maade kan gaa ind paa. Ærede Medlemmer vilde ikke have Banſtelighed ved at tænke fig en fabrikmæssig drevnen Bedrift, der kan være i overordentlig Grad ſkadelig og nedtrykkende for unge Menneſter, der anvendes i den, forinden de naae den Alder, fom man efter almindelige menneſtelige Forhold kan anſe for paſſende. Vi have neppe nødtigt at gaa meget langt for at ſe Sligt; der er ſaaledes Fabriker her i en meget ſtor Nærhed af Hovedftaden, der hvert Aar efterlade fig ſørgelige Offre, fordi der deſværre ikke er Tilfyn med Børnene. Dette er at gaa me-

get videre, end man er gaaet i Landſtinget; thi der er man dog bleven ſtaaende ved, at Loven ſkulde være gjældende, hvor man overhovedet kunde fige, at der var en fabrikmæssig Drift, ligegyldig hvor mange Arbeidere der anvendes i den, og det var kun lige overfor Spørgsmaalet om ſtøre eller mindre Haandværksvirksomheder, at der var Tale om at tage Henſyn til Arbeidernes Tal. Naar det nu erkjendes, at dette ikke er noget brugbart Kriterium, fremtræde de Banſteligheder, der maa figes at være tilſtede ved enhver Talgrændſe, med forpget Styrke netop her, ikke alene fordi det ſaa at fige tilintetgjør Muligheden af et Tilfyn — thi den Mand, der i Dag har 10 Arbeidere, har i Morgen kun 9, ja maafte kun 8, og naar Tilfynet kommer, hører hans Bedrift alſaa ikke ind under Loven —, men ogſaa fordi det med Henſyn til Lovens Modtagelſe af Publikum maa anſes for at være meget lidt henſigtsmæssigt, at man ſætter en ſaadan Grændſe fom den indtil 10, uagtet det maa erkjendes, at en Bedrift i Virkeligheden er ganſke den ſamme, naar den f. Ex. anvender 8 Arbeidere, fom naar den tilfældigvis anvender 10, og at der ſaaledes er ganſke de ſamme Grunde tilſtede til at paabyde et Tilfyn. Jeg for mit Bedkommende vil derfor meget beſtent fraraade det ærede Thing, ja, jeg vil aldeles beſtent modſætte mig Vedtagelſen af de af det ærede Medlem for Præſtø Amts 1ſte Valgkreds ſtillede Forſlag under Nr. 1 og Nr. 2. — Jeg kommer nu til det Forhold, der omhandles i Udvalgets Flertals Vædringsforſlag under Nr. 6 og det af det ærede Medlem for Præſtø Amts 1ſte Valgkreds under Nr. 3 ſtillede Forſlag angaaende Nattearbeidet. Jeg er enig med den Betragtning, fom det ærede Udvalgs Flertal har fremført gjenneſin Ordſpøer, at Nattearbeide, betragtet fom Regel, maa anſes for at være baade aandelig og legemlig tilintetgjørende for Menneſter, der ikke have naaet deres fulde Udvikling. Dette næver jeg for min Del ikke den fjernſte Tvivl om, og jeg hævder det ſaa meget beftemtere, fom det er mig klart, at netop den Stæde, der fter derved, er af den Slags, fom det ſenere er umuligt for nogen menneſtelig Kunſt at raade Bod paa. Deraf følger imidlertid ikke, at det ikke ſkulde være muligt med beſtemte Modifikationer at kunne tillade Nattearbeide under viſſe giwne Forhold, og dette er Grunden til, at jeg i det andet Thing er gaaet ind paa den Modifikation, at Nattearbeide, ſkjøndt det i Regelen maa forkaſtes, dog, naar der er ſtillet Garantier for, at det ikke nedbryder Bedkommendes aandelige og legemlige Vel, kan bruges. Det maa nemlig erkjendes, at der er viſſe Arter af Fabrikbrug, der ikke godt kunne undvære dette billige Arbeide, fom Børnene give, naar de ſkulle kunne udholde en Konkurrence, og jeg vil fige, at ogſaa Exempler fra andre Lande, fom er det, vi nærmefte maa holde os til, godtgjøre, at dette kan ſke, naar den fornødne Forſig-